

GUALTERIUS REDMOND

Austin, Texiae, SUA

Transitus in alterum sexum: Thomas Aquinas quidamque thomistae¹

Abstract: “Homo potestne sexum suum mutare?”, “mulier potestne transire in virum?” vel “vir in mulierem?” Hujusmodi quaestiones, quae anthropologiam philosophicam radicitus attingunt, acriter disputantur hodie in Statibus Unitis, immo ubique. Disputationibus summatis explicatis, doctrinae appositae ostendabuntur Thomae Aquinatis atque quorundam discipulorum praesenti temporis. Denique, disceptatione perbreui recensa, interpretatio proponetur.

Sexus et genus

Vos saludo comiter, amici, et accipio ad praelectionem circa quaestionem quae acriter et acerbè disputatur in patria mea, Statibus Unitis (et alibi crescit rapide): *utrum homo vere possit suum sexum eligere vel mutare, sive: mulier potestne transire in virum vel vir in mulierem?* Haec controversia ad anthropologiam philosophicam spectat, et cum noster congressus sit de

¹ El texto original fue publicado en latín en: Celina A. Lértora Mendoza / Ignacio Pérez Constanzó (editores) con la colaboración de Olga Lucía Larre y Nicolás Moreira Alaniz, *XIX Congreso Latinoamericano de Filosofía Medieval. Ámbitos de libertad en el pensamiento medieval. Expresiones e imágenes*, Buenos Aires: Ediciones RLFM, 2023, ISBN: 978-631-00-1832-4, < <http://mediaevaliamericana.org/editorialRLF/Actas%20XIX%20CLFM.pdf> >; pp. 1233-1249. Traducción de Ignacio Pérez Constanzó revisada por Walter Redmond.

Aetate Media, auxilium petemus Sancti Thomae Aquinatis et quorundam discipulorum ejus, Thomistarum hodiernorum, ad rem clarandam.

In patria mea haec quaestio, quae tum theorica est tum practica, de commutatione sexuali aperuit scissionem profundam in populo et circa eam pugnatur in proeliis ferocibus intra bellum culturale. Et quidem ipsi Thomistae, ut videbimus, discrepant in interpretatione doctrinae Sancti Thomae.

Nostra permagni interest in ipso principio stipulari sensum vocabulorum praecipuorum in indagatione nostra. Primo, par verborum “masculus” (seu “mas”) et “femina” *idem* significabunt ac “vir et mulier”, “masculinum et femininum”.

Praeterea, definienda est par verborum Hispanicorum “*sexo* et *género*” vel Lusitanorum “*sexo* et *gênero*”, vel anglicorum “*sex*” et “*gender*”. Utrumque vocabulum significat “masculum vel feminam” seu “virum vel mulierem”. Sed praeter hunc sensum, invenitur *distinctio* inter ea quae omnino decretoria est ad intelligendum ipsum quaestionis statum.

Quomodo tamen “*sex*” et “*gender*” vertuntur in Latinum? Primum verbum (“*sex*” / “*sexo*”) bene redditur Latine ut “sexus”; scilicet: “vir vel femina”. Pro “*gender*” (*género*, *gênero*), vos deprecabor ut mihi permittatis adhibere vocabulum Latinum “genus” –etiam tamquam “masculinum vel femininum”. Liceat mihi etiam novare (aut saltem fingere) adjectivum Latinum “*genuale*” ad par faciendum cum “sexuale”, ita ut habeamus paria “sexus - sexuelle” ac “genus - genuale”.

Quidnam, inquires, significat “genus” si eundem habet sensum ac “sexus”? Hoc demum est magnum paradoxum: tota disceptatio circa “transitionem in alterum sexum” dependet a singulis sensibus horum duorum

verborum, “sexus” ac “genus”, quorum utrumque, quamvis significant virum vel mulierem, a peritis tamen dicuntur habere sensus toto caelo inter se diversos, videlicet: – *sexus* est quid *materiale*; de corpore *physico* agitur – de organis sexualibus atque penitus de chromosomatibus (etenim vir habet chromosomata XX, mulier XY); sexuelle investigatur a biologicis, geneticistis, aliusmodi scientificis, et talis sensus accipitur ab ómnibus disputantibus. – sed contra, *genus* (*gender*) est (ut ita dicam) *immateriale*, ambiguum, fere “indefinibile”; est quid *sociale*, scilicet ea quae in concursu hominum discuntur atque in scholis docentur; significatio “generis” est valde incerta ac proinde vehementer disputatur inter peritos. Verbum Anglicum “*gender*” primum apparuit in annis quinquagesimis inductum a psychologista infanti John Money, qui “sexus” a genitalibus separavit sicut constructum sociale².

Ideoque pensum nostrum philosophicum erit dúplex. (1) Primo, clarare (quatenus fieri potest) quomodo significationes horum duorum verborum (“sexus” et “genus”) determinant utrum accipienda sit theoria ac praxis “transitionis”, an dubitanda. (2) Secundo, consilium petere a Sancto Thoma (cui, ut patet, huiusmodi conceptu “generis” omnino carebat) et examinare responsa ad huiusmodi quaestiones oblata a quinque Thomistis hodiernis.

Dicendum est obiter quaestionem non esse de *existentia* hominum qui dicunt se in alterum sexum transiisse, sed potius quomodo, vel utrum, talis transitio sit *vera*.

² *Lost in Trans Nation* a psychologista Miriam Grossman conscriptum: vide https://youtu.be/SzyG5Zmm_tY?si=iFsv8NNyNd_9t6vP.

Confusiones et litigia

Haud mirum est, nos, cum primum audimus aliquem nobis dicentem “Marcus peperit filium”, censere eum insanire –vir enim quomodo parturiet? “Marcus”, explicant hi periti, “erat” femina “biologica”³ nomine “Ana”, quae in virum transiit qui nunc “Marcus” vocari mavult.

Revera multi sunt hodie, et quidem plures in dies, qui hujusmodi sententias de transitione in alterum genus, profiteantur, immo ex tectis praedicent et conentur omnibus civibus imponere in societate. Aliter vero opinantes renituntur contra illos eodem, vel majore, ardore. En “bellum culturale”!⁴.

Multi factores confluent in hanc notionem “transitio in alterum sexum” vel “reassignatio sexus”. Re quidem vera, sunt qui sentiant se “in alio corpore” natos esse ideoque se cum altero sexu aequiparent, accomodantes consuetudines illius. Olim tales sensationes et tales mores a psychologicis et psychiatribus ut *abnormales* existimabantur hominum oppressorum “disphoria generis” ut dicitur, sed hodie certi periti, revera semper plures, hoc iudicium ut nimis durum rejiciunt.

Quibus in alterum sexum transire volunt medici nonnunquam praescribunt duplex auxilium medicum: (1) medicamina ad pubertatem impediendam vel retardandam et (2) interventiones chirurgicas velut amputationem

³ Usus verbi “biologica”, cum omnes sint feminae “biologice”, impugnatur, nuper impugnatur.
<https://www.foxbusiness.com/sports/riley-gaines-end-use-biological-genderterminology>.

⁴ Exemplum recens: <https://youtu.be/uI7euR0J1es?si=v-2HcVJLa8ymHFO6>.

mamarum vel penis vel constructionem uteri vel penis. Surrexit pugna acuta inter eos qui favent talibus mediis et eos qui ea vident velut “mutilationibus”⁵.

Disputationes de hac re sunt sat involutae, sed “practice” difficiliores sunt innumerae confusiones atque altercationes quae ex ea oriuntur –immo– *odia*. Sufficiat unum exemplum: participatio feminarum “transitarum” (hoc est, virorum qui se dicunt “mulieres”) in athletica feminina. “William” Thomas, natator masculus, olim taxabatur in loco 469 (quadringentesimo sexagesimo nono) cum certaba cum *viribus* in cursu centum metrorum. Nunc autem “William”, jam transitus in feminam et nominatus “Liam”, invenitur in *primo* loco inter natatorias *femininas*. Surrexit ingens scandalum: licetne athleticis qui “sexualiter” sunt masculi sed se praebent “genua liter” ut feminae, interesse desportibus muliebribus?

Itaque sexus et genus toto caelo inter se discrepant in disputationibus recentibus. Sexus enim est quid *materiale* (ut corpora, viscera, chromosomata), genus autem est quid *sociale* et sentitur quodammodo “minus solidum” quam sexus. Verumtamen, secundum fautores transitionis in alterum sexum, genus est “realius” utpote praebet homini *indolem* ejus singularem (seu ejus “identitatem”) ut personae - etiam ut mari aut feminae. Ista indoles personalis, adjiciunt, cum sit *fluida*, potest, immo

⁵ Reassignatio generis jam evenit res pugnata in comitiis politicis. Generatim, factio sinistra possunt favere transitioni in alterum genus, non autem factio dextera. Qui transitionem generis promovent nuperius appellantur “vigiles” (*woke*), scilicet “expergefati ex somniis”. In scholis magistri *woke* volunt ut scholares, etiam in primis gradibus, immo in *kindergarten*, de mutatione sexuali doceantur. Ideoque indecorum surrexit proelium inter parentes, qui filios de “ideologia” sexuali protegere volunt, et magistros *woke*, qui mutationes sexuales alumnorum (si quae sint) a parentibus occultare volunt.

pro re debet, *eligi* ab individuo. Ana igitur eligit fieri Marcus qui peperit filium et vir William decernit mutari in feminam “Liam” nomine. Hi transitus dotem sexualem non respicit, qui sane idem manet, sed *generi* debetur⁶. Ex altera autem parte, alii aliter cogitantes, opinantur sexum hominis, non genus (quidquid sit!), determinare utrum homo vir an mulier sit.

Rogandum sane est utrum vir transitus in mulierem *vere sit mulier*? William, quamvis nunc se nominet “Liam”, revera pergit esse William? Sed quaestio decretoria haec est: *quidnam est “mulier”*? Res celeberrima fuit pellicula *Quid est femina?* quae in 177 miliones 2 millia (177,200,000) functionibus in toto orbi terrarum aspecta est. Ex omnibus fautoribus “transitionis” interrogatis “quid est mulier” nemo “feminam” definire potuit, immo vero voluit.⁷

Patet disceptationem non solum elementa anthropologica, psychologica, medicina includere, sed et ontologica seu metaphysica, immo (visis aerumnis socialibus) ethica ac politica. Nos tamen non loquemur nisi

⁶ Alii magistri vero hanc doctrinam transitionis viderunt ut cujusdammodi *Gnosticis redivivam* in tempore ineuntis ecclesiae Christianae. Juxta Gnosticos, materia est mala et homini oportet animam suam spiritalem liberare de corpore materiali ut ascendat ad supera. Contra eos doctores Catholici docuerunt hominem constare ex corpore materiali et anima spiritali, quae, utpote a Deo creata, sunt bona. Vide John Ehrett: “Gnostic Anthropology and Identity Politics”, *Conciliar Post*: <https://conciliarpost.com/theology-spirituality/theological-anthropology/gnosticanthropology-and-identity-politics/>

⁷ Percontatore Matthaeo Walsh:

<https://www.catholicnewsagency.com/news/254508/what-is-a-woman-documentarypasses-177m-views-on-twitter>. Exemplum recentius <https://youtu.be/uI7euR0J1es?si=8KPR9xF6Hlgh5Vpk>

de radice (sexuali aut genuali) differentiae inter masculum et feminam, consultis Sancto Thoma certisque discipulis ejus, in quorum colloquio adhibentur non pauci conceptus scholastici, nec omnes in omnibus cum ipso Thoma conveniunt.

Thomas Aquinas

Interrogamus Sanctum Thomam Aquinatem non quid dixisset de nostris disputationibus de sexu et genere (de quibus, ut talibus, eo tempore haud loquebatur), sed potius quid revera dixit de certis quaestionibus quae ansam nobis darent ad conjiciendum quid diceret hodie de talibus aenigmatibus. Certae distinctiones, fundamentales in scholis Scholasticis, sunt cardines qui dirigant inquisitionem nostram:

- corpus et anima,
- principia materialia et formalia, seu materia et forma,
- accidentia et substantia.

Loci appositae ad doctrinas horum Thomistarum inveniuntur in Sancti Thomae operibus *Quaestiones disputatae de anima*, *Summa Theologiae*, *Commentaria in Metaphysicam Aristotelis*, et *De ente et essentia*.

Thomas, ut patet, non distinctinxit sicut nos inter sexum et “genus” recenti sensu John Money sumptum; ejus tamen conceptus “sexus” non multum distat a nostro, et ejus sententia invenitur in latere laevo praefatarum distinctionum.

Scilicet sexus:

- pertinet plus ad *corpus* quam ad animam

- pertinet plus ad *materiam* quam formam (ad *principia materialia* quam *formalia*)
- est *accidens* (inseparabile), quin ad substantia ut talem spectet.

Thomas quidem sequentes theses affirmavit.

- 1) Sexus est *accidens inseparabile* individui (vel compositi).

Quaestiones disputatae de anima, 12 ad 7: Tria sunt genera accidentium: quaedam enim causantur ex principiis specie, et dicuntur “propria”, sicut risibile homini; quaedam vero causantur ex principiis individui: et hoc dicitur, quia vel habent causam permanentem in subjecto, et haec sunt accidentia “inseparabilia”, sicut masculinum et femininum, et alia hujusmodi; quaedam vero habent causam non permanentem in subjecto, et haec sunt accidentia “separabilia”, ut sedere et ambulare.

- 2) Tale accidens (unicum exemplum Thomae est masculus et femina) fundatur plus in *materia* quam in anima substantiali.

De ente et essentia, 7 (n. 105): Sed nullum accidens consequitur materiam sine communicatione formae. In his tamen accidentibus quae materiam consequuntur, invenitur quaedam diversitas. Quaedam enim accidentia consequuntur materiam secundum ordinem quem habet ad formam specialem, sicut masculinum et femininum in animalibus, quorum diversitas ad materiam reducitur, ut dicitur in X *Metaphysicae* [Aristotelis].

Thomas praebuit saltem tres rationes ad ostendendum *materiam* determinare sexum.

1.– Utrum fetus eveniat vir aut mulier reperitur in processu biologico materiali. Thomae cognitio biologiae, quamvis partim obsoleverit, tamen mutatis mutandis, placebit (vide infra). *Summa Theologiae* I, q. 92, a.1 ad 1: “Per comparisonem ad naturam universalem, femina non est aliquid occasionatum sed est de intentione naturae ad opus generationis ordinate.”

2.– Si sexus oriretur non ex materia sed ex forma substantiali aut accidentali animae, mas et femina distinctis essent speciebus. *Metaphysica* liber X, lect.11, n° 8:

Dicit [Aristoteles] ergo primo, quod dubitatio est quare femina non differt specie a viro, cum femininum et masculinum sint contraria, et differentia secundum speciem causetur ex contrarietate. ... Adaptat [Aristoteles] ad terminos speciales,... scilicet ad masculum et feminam; dicens, quod masculus et femina sunt proprie passiones animalis, quia animal ponitur in definitione utriusque. Sed non conveniunt animali secundum substantiam et formam, sed ex parte materiae et corporis. Quod patet ex hoc, quod idem sperma potest fieri masculus et femina, secundum quod diversimode patitur aliquam passionem⁸... Hoc autem non posset esse vel contingere si masculus et femina different specie. Non enim ex uno semine diversa secundum speciem producuntur... Unde relinquunt quod masculus et femina non differant secundum formam, nec sunt diversa secundum speciem.

⁸ Omittitur ratio genetica Sancti Thomae historice sublata.

3.— Sexus, cum ad individuum pertineat, plus ad materiam alligatus est quam ad animam. *Summa Theologiae* I, q. 3, a. 3: “unde id quod est homo habet in se aliquid quod non habet humanitas. Et propter hoc non est totaliter idem homo et humanitas; sed humanitas significatur ut pars formalis hominis, quia principia definientia habent se formaliter respectu materiae individuantis.” Has doctrinas videbimus in commentariis Thomistarum.

Thomas ergo videtur definire “sexum” propemodum in sensu nostro; ex altera autem parte, licetne etiam “genus” sumptum in sensibus eorum qui “transitionem” accipiunt, aliquatenus controversiis hodiernis accomodare? Responsum requirendum est in significatione vocabuli dubii “genus” (sumpti ut *généro*, *gênero*, *gender*).

Elliot Louis Bedford ac Jason T. Eberl

Primi magistri “Scholastici” quos aspiciemus sunt Elliot Louis Bedford et Jason T. Eberl⁹, qui quaerunt, ex conspectu anthropologiae Thomisticae, utrum “anima sit sexualis (*sexed*)”. Responsum consociant cum quaestionibus hodie disputatis de commutatione generis necnon et de defectu (vel morbositate) in formatione sexuali.

Consueto modo distinguunt inter sexum et genus. Sexus maris et feminae fundatur in *chromosomatibus*; *genus* vero

⁹ Bedford: director programatis ethicae (St. Vincent Health); Eberl: cathedricus ethicae medicae (Universitas Mariana); “Is the Soul Sexed? Anthropology, Transgenderism, and Disorders of Sex Development”. <https://www.chausa.org/publications/health-care-ethics-usa/archive/issue/summer-2016/is-the-soul-sexed-anthropology-transgenderism-and-disorders-of-sex-development>

in indole *sociali*, scilicet in modo quo persona seipsum percipit ut virum aut mulierem secundum munera typica in societate utrisque adscripta.

Praeterea, *sexus* et *genus*, licet distinguantur “conceptualiter”, “practice” tamen inter se arcte conectuntur. Anima, ut spiritalis in seipsa, inquit, neque est masculina neque feminina, sed tamen *aliquatenus* est et “sexualis” et “genualis”. Anima enim est *sexualis* prout est principium quod individuum vivificat tamquam ejus qualitas accidentalis inseparata. Sed anima quoque est *genualis* prout hujusmodi qualitas, primum solum potentialis, tandem vero actualis, evolvit in “characterem” intellectualem atque moralem qui (supposita immortalitate) post mortem supererit.

Haec conceptio praesumit tum binarium maris-feminae tum dualismum corporis– “ego”. Disphoria genualis in seipsa, ajunt, est epistemica, hoc est, inter ego “reale” et ego “perceptum”. Sed distinguendum est inter hunc simplicem *conflictum* epistemicum et *morbum* ubi conflictus causat angustiam.

Hodie tamen propensio peritorum in re transitionis est suprimere aspectum pathologicum, quae, praetermissa, nullam difficultatem praebet¹⁰.

In neutro casu tamen repugnatur anthropologiae Thomisticae supra ostensae, quae quidem adjuvat ad dubia moralia clarificanda, utputa: transitio generis, morbositas in formatione sexuali, chirurgia genualis reconfigurativa.

Quantum ad interventiones chirurgicas in personis transitis, justificantur a nonnullis ethicistibus ex principiis moralibus “duplicis effectus” vel “sacrificium partis pro

¹⁰ <https://www.foxnews.com/media/trans-man-asked-simple-question-kids-transconference-kicked>.

toto”. Verumtamen, ajunt Bedford ac Eberl, neutra ratio sufficit. Ut duplex effectus bene applicetur, explicant nostri auctores, immediatus operationis finis debet esse bonus vel saltem neutralis, sed tamen illud ipsum haud demonstratum est. Nec valet principium “totalitatis” ut justificetur operatio hominis qui sentit se esse bipartitum in marem et feminam, quoniam homo, contra qualiacumque “sensa”, est integer.

Hugh Balbour

Deinde annotamos paucas notiones Hugonis Balbour in ejus lepidio cum Cy Kellett dialogo de opinione “Aquinas super transitione genuali”.¹¹ Dialogum incipit colloquium asseverans doctrinam Sancti Thomae de sexibus principaliter fundari in libro *Genesi*, Aristotele postea adhibito: “et creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum masculum et feminam creavit eos. Benedixitque illis Deus et ait ‘crescite et multiplicamini et replete terram’”¹².

Homo creatus est, ait Balbour, quoad “animam seu naturam spiritalem (intellectum et voluntatem)”, sed “pro-creatur” (a suis parentibus, Deo praesente) corporaliter ut masculum et feminam. Scripsit:

Ratio quamobrem sexus masculinus et femininus non distinguuntur secundum spiritum est quod si ita “spiritaliter” distinguerentur, mas et femina essent

¹¹ “Aquinas on Transgenderism”; <https://www.catholic.com/audio/caf/aquinas-on-transgenderism>.

Barbour, O. Praem., introivit in Abatiam Sancti Michaelis in Silverado, California, insistit patristicam in Augustiniano et philosophiam in Angelico, Romae. Kellett est hospes videoludi *Catholic Answers Live*.

¹² *Gen.* 1, 27-28.

disparis in esse sive in sua natura (idem dicunt Thomas aliique discipuli sui). Nam si existerent anima feminea et anima mascula, mulier et vir non participarent essentiam communem. Differunt potius propter corpora sua, non propter animas, sed tamen natura corporis per animam informatur. Distat sexus physicus de “genere”, scilicet de nostra indole sive “identitate” seu de eo quod ut personae sumus.

De disceptione hodierna de transitione viri in mulierem et conversim, Thomas conijcere posset, ait Balbour, sensationem quod alteri generi pertinet reperiri in *experientia sua praeterita*. Viro nato ut mari, dicamus, persuasum est esse mulier. Quaerendum est ubi in composito corporis et animae viri transiti in feminam inveniatur proclivitas contra sexum suum. Atqui haec inclinatio non comperienda est tantummodo in corpore, cum vir sit “biologicice” masculus. Potius proclivitas quaerenda est in nescioqua impressione sensitiva quae phantasiam et memoriam afficit. Itaque “genualitas” juxta Balbour originem trahit non ex anima sed “indirecte” a corpore.

William Newton contra John Finley

Nunc vero inspicimus controversiam *intra* scholam Scholasticam circa locum differentiae inter masculum et feminam: utrum corpus an anima? Aliter ac Thomistae Balbour et Bedford et Eberl, et quidem contra ipsum Thomam, John Finley¹³ opinatur distinctionem fundari in

¹³ John Finley gradum doctoris recepit in philosophia in Universitate Dallas; dirigit Valor Institute (California), philosophiam docuit in

anima potius quam in corpore, quod videtur thesim “genualem” aliquo modo suadere.

Sed contra, William Newton¹⁴ defendit Thomam dicentem sexum potius consequi principium materiale in homine, hoc est corpus, quam animam. Judicat opinionem Finley ex eo esse indefensibilem quod non quadrat cum quattuor factis, scilicet:

- 1) casu personarum inter binos sexus natarum,
- 2) chirurgia ad sexum reassignandum,
- 3) formatione physica differentiarum sexualium,
- 4) unitate sexuum in unica specie humana fundata.

Respiciemus casus duo et quattuor.

Newton sic interpretatur Thomam: est in anima una potentia generativa, determinata per materiam ad quam anima unita est, exprimens ut masculus aut femina.

Newton visit duos locos Sancti Thomae (quos attetigimus supra quosque Finley quoque commentatus est

Seminario Kenrick-Glennon (St. Louis) et in Thomas Aquinas College (California), sodalis est Instituti Aquinas Institute, Blackfriars Hall, Universitatis Oxoniensis. Titulos magistri et doctoris recepit de Universitate Dallasiensi. “The Metaphysics of Gender: A Thomistic Approach”, *The Thomist: A Speculative Quarterly Review*, The Catholic University of America Press, 79, 4, October 2015: 585-614; Vide: <https://www.thomasaquinas.edu/alumni/faith-action-blog/alumnus-scholarpublishes-much-needed-book-sexual-identity>.

¹⁴ William Newton, “Why Aquinas’s Metaphysics of Gender Is Fundamentally Correct: A Response to John Finley (the Linacre Quarterly) <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7273633/>. William Newton, PhD, Anglicus, est professor theologiae in Universitate Franciscana, Steubenville, OH. Theologiam docuit in Instituto Theologico Internationali in Trumau, Austria, in Instituto Maryvale, Birmingham; in Instituto Aquinas Hibernia. Titulos habet de Instituto Johannes Paulus II, Leuven) et Institutum Theologicum Internationale.

in alio sensu),¹⁵ ubi Sanctus asserit sexum esse accidens inseparabile individui et consequi materiam. Sexus est unicum exemplum talis accidentis.

Thomas obtulit tres rationes quamobrem materia sexum determinet:

- 1) utrum puella an puer generetur debetur semini in fetu;
- 2) si sexus formam substantialem vel accidentalem in anima consequeretur, masculum et femina distinctae essent speciei¹⁶;
- 3) sexus, prout ad individuum pertinet, plus materiam consequitur quam animam¹⁷.

Finley rejicit secundam rationem, cujus negationem videtur sumere ut fulcimen theseos suae quod potentia generativa est “co-potentia” (maris et feminae). Newton improbat notionem a Finley propositam “animae femininae vel masculinae”, accipit tamen notionem animae feminizatae vel masculinizatae propter materiam quam informat.

Finley, recognoscens tum animam masculinam tum animam femininam, contradicit objectioni Thomae quod talis thesis implicat duas esse species humanas: pro masculo et pro femina. Secundum Newton tamen, anima, in seipsa “neutralis”, redditur masculina aut feminina simul atque informatur per materiam corporis.

Aliis verbis, juxta Finley, duae potentiae generativae, masculina et feminina, cum utraque ad

¹⁵ *Quaestiones disputatae de anima*, 12 ad 7, *De ente et essentia*, 7, n. 105.

¹⁶ Aquinas, In *Metaphysicorum X*, lectio 11.

¹⁷ Respective: *Summa Theologiae* 1:92:1 ad 1, *Metaphysica* 10:11, *Summa Theologiae* 1:3.3.

zygotam (ovum spermate fertilizatum) ita collineant ut finis *ultimus* ambarum sit generatio *hominis ut talem*; inter se non differunt ideoque minime important duas species. Newton autem censet duas potentias generativas esse diversas, nam fines *proximi* earum sunt diversi et collineant solum ad gametos (cellulas quae sunt aut ova aut spermata).

Item Finley et Newton ad finem scriptorum suorum loquuntur de interventionibus chirurgicis destinatis ad sexum reassignandum. Ille opinatur eventum talium operationum non est individuum mutatum in alterum sexum sed individuum *neutrius* sexus.

Newton quaerit, contra, utrum nescioquis operatio possit efficere ut organa sexualia producant gametos *alterius* sexus. En exemplum (fictum sed possibile): uti cellulis pluripotentibus mulieris ad testiculos formandos capaces spermata producendi, deinde transplantare testiculos in mulierem ut possit spermata producere quae ipsius mulieris essent. Verumtamen Newton negat hanc mulierem esse virum, eo quod *adquisivit* potentiam spermata producendi; contra, ut vere sit vir, necesse esset potentiam causari per *entelechiam interiorem*. Vocabulum “vir” in hoc casu est ambiguum nec nominat virum sensu “usitato” sumptum.

Newton summatim terminat scriptum duabus conclusionibus:

- 1) Prima: Potentia generationis ut talis radicatur in anima, sed utrum actualizetur modo masculi an feminae determinatur per materiam cui anima unitur necnon per processus materiales.
- 2) Secunda: Altera sententia, quod sexus principaliter consequitur animam, repugnat tum formationi sexuali tum unitati mulieris et viri tamquam duarum expressionum unicae speciei humanae.

Verbum finale

Quidnam denique dicendum? Quantumvis singula quaestionis a peritis speculantur, haec unica quaestio mihi videtur decretoria: utrum vir vere possit transire in mulierem, mulierve vere in virum. Quod si mutatio “vera” sit, anthropologia antehac recepta funditus evertetur (una cum compagibus socialibus moralibusque); sin autem, anthropologia servabitur.

Sed tamen utrum transitio vera sit necne, nititur in sensu *secundi* verbi “mulier” (in oratione “vir fit *mulier*”) necnon in sensu *secundi* verbi “vir” (in “mulier fit *vir*”); namque significationes *sexuales* primi “vir” et primi “mulier” sat lucidae sunt. Tota difficultas, aliis verbis expressa, attingit non terminum a quo relationis transeundi (fiendi), sed teminum *ad quem*.

“Sexus” consociatur cum terminis *a quo* et se habet ad chromosomata materialia; “genus” autem (*g nero/ g nero/ gender*) connectitur cum termino *ad quem*, et potius ad “culturam” pertinent: scilicet ad mores sociales cogitandi atque agendi, quapropter ad amussim definiri non potuit modo ab omnibus accepto.

Sic ergo licet repraesentare habitudinem inter quoslibet terminos “a quo” atque “ad quem”:

terminus ad quem (sensus dubius)

genus (incipit)

Y-----

-----X-----

sexus (perdurat)

terminus a quo (sensus apertus)

Ubi patet totam difficultatem esse in Y determinando.

Sanctus Thomas in hac re loquebatur solummodo “modo sexuali”, et quattuor Thomistae ex quinque consideratis ei videntur consentisse; alius vero Thomista differentiam inter marem et mulierem potius dixit consequi “animas masculinas et femininas”. In neutro casu tamen, cum nec corpus nec anima videtur mutari posse, datur transitus in alterum sexum.

BIBLIOGRAPHIA

Aquinas, Sanctus Thomas,

-- *De ente et essentia*

-- *Summa Theologica*

-- *Commentaria in Metaphysica Aristotelis*

-- *Quaestiones disputatae de anima*

Barbour, Hugh. “Aquinas on Transgenderism”; <https://www.catholic.com/audio/caf/aquinas-on-transgenderism>.

Bedford, Elliot Louis, et Eberl, Jason T. Is the Soul Sexed? Anthropology, Transgenderism, and Disorders of Sex Development

<https://www.chausa.org/docs/default-source/hceusa/is-the-soul-sexed-anthropology-transgenderism-and.pdf?sfvrsn=4>

Finley John. “The Metaphysics of Gender: A Thomistic Approach”, *The Thomist* 79 n. 4 (2015): 585-614

Newton, William. “Why Aquinas’s Metaphysics of Gender Is Fundamentally Correct: A Response to John Finley” (the Linacre Quarterly)

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7273633/>.